

Dosarul nr. 2ra-1428/21

Prima instanță: Judecătoria Soroca sediul Florești (jud. S. Bucur)

Instanța de apel: Curtea de Apel Bălți (jud. I. Grosu, A. Garbuz, A. Ciobanu)

ÎNCHEIERE

27 octombrie 2021

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele completului, judecătorul
Judecătorii

Ala Cobăneanu
Dumitru Mardari
Mariana Pitic

examinând chestiunea privind admisibilitatea recursului declarat de Gospodăria Țărănească „BVI-Alimar”, reprezentată de avocatul Sergiu Guțu

în cauza civilă la cererea de chemare în judecată a Gospodăriei Țărănești „BVI-Alimar” împotriva lui Viorel Rusu cu privire la repararea prejudiciului material cauzat prin contravenție și încasarea cheltuielilor de judecată

împotriva deciziei din 20 mai 2021 a Curții de Apel Bălți, prin care a fost admis apelul declarat de Viorel Rusu, casată integral hotărârea din 7 septembrie 2020 a Judecătoriei Soroca sediul Florești și pronunțată o nouă hotărâre de respingere a acțiunii

constată:

La 24 decembrie 2019, GȚ „BVI-Alimar” a depus cerere de chemare în judecată împotriva lui Viorel Rusu cu privire la repararea prejudiciului material cauzat prin contravenție și încasarea cheltuielilor de judecată.

În motivarea acțiunii a invocat că la data de 15 noiembrie 2019, în jurul orei 14:00, Viorel Rusu, deținător de ovine (cioban) în sat. XXXXX r-nul XXXXX, necătfînd la faptul că prin decizia Consiliului local Ciutulești nr. ½ din 15 februarie 2016 a fost interzis pășunatul pe perioada de după 10 noiembrie a fiecărui an, a comis contravenția prevăzută de art. 126/1 Cod contravențional, prin faptul că a lăsat fără supraveghere ovinele sale în număr de 80, care au invadat masivul cu numărul cadastral XXXXX cu o suprafața de 47 ha din sat. XXXXX r-nul XXXXX, însămânțat cu grâu de toamnă, distrugând cultura și viitoarea roadă în volum de 60 % pe o suprafață de 5,5 ha.

Ca rezultat al examinării materialelor contravenționale acumulate și îndreptate spre examinare de către agentul constatator al Inspectoratului de Poliție Florești, în cadrul căruia au fost stabilite circumstanțele pășunatului ilegal și al aflării ovinelor pe masivul GȚ „BVI-Alimar”, prin decizia din 16 decembrie 2019 a Comisiei administrative de pe lângă Consiliul comunal Ciutulești r-nul Florești, lui Viorel

Rusu i-a fost aplicată sancțiunea contravențională în temeiul art. 126/1 Cod contravențional, în mărime de 8 unități convenționale.

A indicat că conform chitanței de plată nr. M9GU-K600 din 16 decembrie 2019, amenda a fost achitată de către Viorel Rusu în volum de 50 % ca rezultat al executării ei în interiorul termenului de 3 zile lucrătoare de la aducerea la cunoștința contravenientului.

Astfel, a explicat că, deși circumstanțele în cauză denotă recunoașterea deplină a vinovăției de către Viorel Rusu, acesta a refuzat achitarea benevolă a prejudiciului cauzat către GT „BVI-Alimar”, invocând lipsa mijloacelor financiare, deși deține în proprietate peste 80 de ovine.

A relevat că mărimea prejudiciului pe care îl solicită în acțiune, în sumă de 18 176,40 de lei, deși acesta poartă un caracter diminuat, întrucât prețul de piață cu care se realizează grâul este de 2,32 de lei pentru 1 kg, pe când în actuala speță prețul acestuia a fost calculat reieșind din suma de 1,53 de lei ce reprezintă sinecostul unui kilogram de grâu.

Și-a întemeiat pretențiile în baza dispozițiilor art. 9, 10, 15, 16, 19, 774, 776, 1998, 2014 Cod civil, în redacția Legii în vigoare din 1 martie 2019, art. 5, 7, 19, 32, 33, 33/1, 38, 85, 166, 167, 174, 175, 184, 185 CPC.

A solicitat admiterea acțiunii, încasarea din contul lui Viorel Rusu în beneficiul GT „BVI-Alimar” a prejudiciului material cauzat în mărime de 18 176,40 de lei și a cheltuielilor de judecată.

Prin hotărârea din 7 septembrie 2020 a Judecătoriei Soroca sediul Florești, a fost admisă acțiunea.

Au fost încasate din contul lui Viorel Rusu în beneficiul GT „BVI-Alimar” suma prejudiciului cauzat în mărime de 18 176,40 de lei și cheltuielile de asistență juridică în mărime de 4 000 de lei, iar în total suma de 22 176,40 de lei.

A fost încasată din contul lui Viorel Rusu în contul bugetului de stat taxa de stat în mărime de 545,29 de lei.

Pentru a hotărî astfel, prima instanță cu referire la prevederile art. 774 alin. (1), 776, 1998 alin. (1), 2014 Cod civil, în redacția Legii în vigoare din 1 martie 2019, a concluzionat că în speță se întrunesc temeiurile legale pentru repararea de către Viorel Rusu a prejudiciului material cauzat GT „BVI-Alimar” în mărime de 18 176,40 de lei, în condițiile întrunirii cumulative a tuturor elementelor constitutive ale răspunderii delictuale civile, și anume – fapta ilicită, vinovăția, consecințele prejudiciabile și legătura causală între acestea.

Cu referire la alegațiile lui Viorel Rusu în dezacord cu Actul de constatare din 18 noiembrie 2019 a Direcției agricultură și alimentație a Consiliului raionul Florești, prin care a fost stabilit că pe terenul cu suprafața de 5,5 ha a fost deteriorată cultura de grâu de toamnă în măsură 60 %, instanța de judecată a reținut că Viorel Rusu nu a contestat acest act și nici nu a prezentat instanței contraprobe prin care să se confirme deteriorarea culturii din grâu pe o suprafață de 50 ari, după cum a susținut ultimul.

Prin decizia din 20 mai 2021 a Curții de Apel Bălți, a fost admis apelul declarat de Viorel Rusu, casată integral hotărârea din 7 septembrie 2020 a

Judecătoria Soroca sediul Florești și pronunțată o nouă hotărâre prin care acțiunea a fost respinsă ca fiind neîntemeiată.

Au fost încasate din contul GȚ „BVI-Alimar” în beneficiul lui Viorel Rusu cheltuielile de judecată în sumă de 408,96 de lei.

Pentru a decide astfel, instanța de apel a concluzionat că în speță nu este constatat un prejudiciu civil patrimonial exprimat prin criteriile răspunderii civile delictuale.

A menționat instanța de apel că GȚ „BVI-Alimar” pretinde la un eventual venit ratat, prezentând un calcul cu privire la roada de grâu care ar fi crescută, recoltată și vândută, însă nu se referă la un prejudiciu efectiv cauzat de către Viorel Rusu, cum ar fi cheltuielile necesare pentru recultivarea terenului și însămânțarea repetată a culturii cerealiere.

A conchis instanța de apel că în forma pretențiilor înaintate, acțiunea GȚ „BVI-Alimar” poartă un caracter neîntemeiat și pasibilă de respingere.

La 9 august 2021, prin intermediul oficiului poștal, GȚ „BVI-Alimar”, reprezentată de avocatul Sergiu Guțu a declarat recurs împotriva deciziei din 20 mai 2021 a Curții de Apel Bălți, prin care a solicitat admiterea recursului, casarea integrală a deciziei instanței de apel, cu menținerea în vigoare a hotărârii primei instanțe.

În motivarea recursului a invocat dezacordul cu decizia instanței de apel, pe care a considerat-o ca ilegală și neîntemeiată.

A obiectat că instanța de apel a aplicat o lege care nu urma să fie aplicată, or deși litigiul este supus situației de după 1 martie 2019, moment de modernizare a Codului civil, instanța de apel a supus examinării litigiul prin prisma normelor civile de până la modernizare.

Instanța de apel nu a dat nicio apreciere mijloacelor de probă administrate în cadrul prezentei cauze și nu a luat în calcul nici recunoașterea parțială a acțiunii de către Viorel Rusu în prima instanță, prin care acesta nu a fost de acord doar cu mărimea prejudiciului, pe care l-a considerat excesiv, fiind apt de a compensa o sumă mai mică.

A specificat că prejudiciul solicitat în acțiune și stabilit de prima instanță pe deplin este dovedit.

A considerat neîntemeiată concluzia instanței de apel cu privire la lipsa probelor pentru un prejudiciu efectiv ca cel necesar reînsămânțării al terenului, or în perioada iernii nu se fac lucrări agricole de reînsămânțare a terenului, fapt ce a și generat invocarea de către GȚ „BVI-Alimar” a venitului ratat, care urma să fie obținut de pe o suprafață de 5,5 ha distrusă la o proporție de 60 %.

A menționat că instanța de apel nu a dat nicio apreciere Actului de constatare din 18 noiembrie 2019 a Direcției agricultură și alimentație a Consiliului raionul Florești, care servește drept dovadă a prejudiciului manifestat prin venitul ratat, ca rezultat al distrugerii și care nu a fost contestat de Viorel Rusu.

Instanța de apel, la fel, nu a dat apreciere nici raportului anual statistic al GȚ „BVI-Alimar” pentru perioada anului 2019, din care rezultă că în acel an, pe o

suprafață de 140 de hectare, s-a recoltat o roadă per ansamblu de 5 060 tone după finisare, ce ar reprezenta 3,6 tone la hectar.

La 25 septembrie 2021, prin intermediul poștei electronice, Viorel Rusu, reprezentat de avocatul Elic Dlujanschi a depus referință la recursul declarat de GȚ „BVI-Alimar”, solicitând considerarea recursului ca fiind inadmisibil.

În conformitate cu art. 434 alin. (1) CPC, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel.

Din materialele dosarului rezultă că copia deciziei recurate a fost expediată în adresa părților la data de 11 iunie 2021, fapt ce se confirmă prin scrisoarea de însoțire anexată la dosar (f. d. 96) și recepționată de către recurentă la data de 17 iunie 2021, ceea ce se atestă prin avizul de recepție anexat la dosar (f. d. 99).

Astfel, se constată că recurenta s-a conformat prevederilor legale și a declarat recursul la 9 august 2021, în termenul legal.

Examinând temeiurile recursului declarat de GȚ „BVI-Alimar”, reprezentată de avocatul Sergiu Guțu, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră recursul drept inadmisibil din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 432 alin. (1) CPC, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Alineatele (2) și (3) ale aceluiași articol prevăd exhaustiv cazurile în care se consideră că normele de drept material sau de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat, iar alin. (4) stabilește că săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a cauzei sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Conform prevederilor art. 433 lit. a) CPC, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) CPC.

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de GȚ „BVI-Alimar”, reprezentată de avocatul Sergiu Guțu, nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) CPC.

Astfel, argumentele invocate în recursul declarat se referă la dezacordul recurentei cu soluția pronunțată de către instanța de apel, însă nu relevă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei contestate.

Totodată, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține că recursul exercitat conform secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia ei în fapt.

Pe de altă parte, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție relevă că nici susținerea recurenței precum că instanța de apel a supus examinării litigiul prin prisma normelor civile de până la modernizare, deși litigiul este supus situației de după 1 martie 2019, moment de modernizare a Codului civil, nu constituie temei de a declara admisibil recursul.

Și asta deoarece, potrivit art. 6 alin. (1) din Secțiunea 1 Dispoziții generale din Capitolul II Dispoziții pentru punerea în aplicare a modificărilor operate prin Legea nr. 133/2018 privind modernizarea Codului civil și modificarea unor acte legislative din Legea nr. 133 din 15 noiembrie 2018 privind modernizarea Codului civil și modificarea unor acte legislative, modificările la Codul civil operate prin Legea nr. 133/2018 intră în vigoare la 1 martie 2019, cu excepția celor operate la art. 464 și la capitolul XXVI (Asigurarea) din titlul III cartea a treia, care intră în vigoare la 1 ianuarie 2020.

Iar potrivit alineatului 4 din același articol, ori de câte ori actele legislative sau normative fac trimitere la Codul civil, la un anumit articol sau la dispoziții abrogate ori modificate, *sau la articolele renumerotate ulterior prin legea menționată la alin. (1), trimiterea se consideră a fi făcută la dispozițiile corespunzătoare care le înlocuiesc sau la articolul renumerotat.*

În acest context, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reiterează și faptul că procedura admisibilității constă în verificarea faptului, dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. 432 alin. (2), (3) și (4) CPC.

Distinct de aceste constatări, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție precizează că, în contextul normelor procedurale din Secțiunea a II-a, Capitolul XXXVIII CPC, instanța de recurs nu verifică modul de apreciere a probelor de către instanțele de fond și de apel. Forța atribuită unei probe sau alteia, coraportul dintre probe, suficiența probelor și concluziile făcute în urma probațiunii sunt în afara controlului instanței de recurs.

Prin prisma art. 432 alin. (4) CPC, instanța de recurs poate interveni în materia probațiunii doar sub aspect procedural și anume dacă se invocă că instanța de apel a apreciat în mod arbitrar probele, încălcând în mod flagrant regulile de apreciere a probelor stabilite în art. 130 CPC, însă, din recursul declarat nu rezultă argumentul privind încălcarea flagrantă a regulilor de apreciere a probelor.

În acest sens, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a relevat în jurisprudența sa constantă, rezultând din prevederile art. 6 § 1 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, că nu se impune motivarea în detaliu a unei decizii prin care o instanță de recurs, întemeindu-se pe dispoziții legale specifice, respinge recursul declarat împotriva sentinței pronunțate de o instanță inferioară, ca fiind lipsit de șanse de succes (cauza Rebai și alții contra Franței, Comisia Europeană a Drepturilor Omului, 25 februarie 1995, nr. 26561/1995).

În circumstanțele menționate, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție conchide că recursul declarat

de GȚ „BVI-Alimar”, reprezentată de avocatul Sergiu Guțu urmează a fi considerat ca inadmisibil.

În conformitate cu art. 433 lit. a), 440 alin. (1) CPC, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

dispune:

Se consideră inadmisibil recursul declarat de Gospodăria Țărănească „BVI-Alimar”, reprezentată de avocatul Sergiu Guțu.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Ala Cobăneanu

Judecătorii

Dumitru Mardari

Mariana Pitic